Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрация и Експедиция вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакция ул. Франдисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламациѣ неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звергають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністрации „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 236. Субота 19 (31) жовтня 1891. Рôкъ I.

Внутрѣшнѣ вôдносины въ Болгаріи.

Не все такъ красне, якъ оно намъ выдаєсь зъ далека. То само мабуть можна сказати и о Болгаріи; не все тамъ такъ добре ведеся, якъ то представляєсь зъ далека. Мусѣло то певно кождого здивувати, що въ послѣдныхъ часахъ стала загранична праса, особливо анґлійска, розписувати ся широко о внутрѣшныхъ вôдносинахъ въ Болгаріи и розпочала формальну борбу противъ Стамболова. Стало ся то особливо вôдъ того часу, коли бувшій міністеръ справедливости, Тончевъ, подавъ ся бувъ до димісіи. Та борба за границею противъ Стамболова, мусѣла очевидно єму дуже допечи, коли недавно тому рознеслись зъ Софіи жалѣ, що за границею розсѣвають систематично ложнѣ вѣсти о внутрѣшныхъ вôдносинахъ въ Болгаріи, щобы тымъ баламутити людей за границею. Не перечимо тому, що не одно, що доходить до насъ зъ Болгаріи, єсть невѣрне и перекручене а неодно и просто ложне, але все таки и поступоване Стамболова не мусить бути такъ зовсѣмъ бездоганне, коли вже и за границею пôдносять ся докоры противъ него. Зъ другои знову стороны треба и то зважити, що трудно всѣмъ догодити и що часто и найздôбнѣйшѣ люде мають найбôльше ворогôвъ. Така судьба стрѣтила мабуть и Стамболова.

Якъ вже сказано, димісія Тончева дала головну причину до того, що загранична праса, впрочôмъ прихильна Болгаріи, стала выступати противъ Стамболова. Спершу говорено, що Тончевъ уступивъ для того, що не мôгъ погодити ся зъ тою самоволею, зъ якою Стамболовъ мѣшавъ ся до справъ судовыхъ а особливо до поступованя въ справѣ убійства мін. Белчова. Въ справѣ сѣй дôставъ Pester Lloyd дуже цѣкаву кореспонденцію зъ Софіи, котра представляє димісію Тончева въ зовсѣмъ иншôмъ свѣтлѣ и подає при тôмъ небезинтересну характеристику внутрѣшныхъ вôдносинъ въ Болгаріи.

Софійскій кореспондентъ згаданои ґазеты каже именно, що въ непорозумѣнью, яке настало зъ часомъ межи Тончевомъ а Стамболовомъ, грала важну ролю мѣсцева, всхôдно-румелійска політика. У всхôднôй Румеліи суть двѣ партіи, филипопольска и кальоферска. До першои зъ тыхъ партій належать безусловнѣ прихильники Стамболова и на еи чолѣ стоить віцепрезидентъ собранія Андоновъ. Кальоферска партія, до котрои давнѣйше и Тончевъ належавъ, не єсть такожь Стамболову противна, и вôнъ бувъ бы вже обѣ партіи погодивъ, коли, на лихо, прийшли въ серпню выборы до репрезентацій повѣтовыхъ и борба межь обома партіями закипѣла наново. Кальоферіты зганьбили Андонова, а прихильники тогожь стали знову доказувати, що проводирь Кальоферітôвъ, прокураторъ Митровъ, допускає ся спроневѣрень; въ сю нечисту справу вмѣшали они такожь и Тончева, доказуючи, що той яко міністеръ позваляє Митрову займати и дальше урядову посаду. При самыхъ выборахъ прийшло до бійки, въ котрôй побито Митрова и прихильникôвъ Тончева. Тончевъ домагавъ ся, щобы виновникôвъ строго покарати, а Стамболовъ тому спротививъ ся. Закиды роблени Митрову показались правдивѣ и вôнъ вôдобравъ собѣ житє. Для Тончева настала отже дуже немила ситуація а его приятелѣ стали его намавляти, щобы вôнъ розлучивъ ся зъ Стамболовомъ. До того прийшла ще и та обставина, що Тончевъ, котрый въ Филипополи мавъ славу знаменитого адвоката, не мôгъ яко міністеръ въ нѣчôмъ вôдзначити ся, а его рѣшеня въ справахъ дотыкаючихъ особъ выкликували неразъ велике невдоволенє.

Все то стало ся причиною, що Тончевъ остаточно видѣвъ ся змушенымъ подати ся до димісіи. Кажуть, що Тончевъ перейде теперь до табору Радославова, хочь мало хто въ то вѣрить, а загально припускають, що Тончевъ позостане и дальше прихильникомъ теперѣшного правительства. Партія Радославова зббльшилась въ послѣдныхъ часахъ значно, але въ нѣй лишь самѣ старшѣ, а нѣхто не хоче бути простымъ вояком; кождый хотѣвъ бы бути президентомъ міністрôвъ. Тымчасомъ Стамболовъ иде дальше своєю дорогою, погрозъ еміґрантôвъ не боить ся, зъ Турками жиє добре, а въ політицѣ дораджує народови умѣреня и терпеливости.

Одно, чимъ Стамболовъ зражує собѣ людей а навѣть и приятелѣвъ, то єсть его автократичне поступоване, хочь и то дасть ся пояснити тымъ станомъ рѣчей, якій єсть нинѣ въ Болгаріи, де потворилось множество партій, зъ котрыхъ кожда хотѣла бы верховодити.

Рада державна.

11-те засѣданє Палаты пословъ зъ д. 29 жовтня 1891 р.

На вчерашнôмъ засѣданю вôдповѣдавъ президентъ міністрôвъ на интерпеляцію посла

Кôлько землѣ потребує чоловѣкъ?

Оповѣданє

ЛЬВА ТОЛСТОГО.

I.

Старша сестра зъ мѣста прийшла въ гостину до молодшои сестры на селѣ; старша сестра була вôддана за купця, молодша за селянина. Пили обѣ чай та забавляли ся. Старша хвалила ся, якъ то єй гарно жиє ся въ мѣстѣ; якѣ великѣ у неи комнаты, якъ она красно убирає ся и якъ выстроенѣ ходять еи дѣти, якои зазнає розкошѣ, якъ выѣзджає повозомъ на прохôдъ, та якъ ходить до театру.

Молодшу сестру то гнѣвало и она ганила станъ купецкій та житє купцѣвъ, а хвалила житє сѣльске.

— За нѣщо въ свѣтѣ я бы зъ тобою не мѣняла ся! — сказала она. Жиємо простенько, але не маємо журы, а васъ, хочь жиєте веселѣйше, жде лишь або великій зыскъ або повна погибель. А одна приповѣдка каже: „Щастє и нещастє ходять по однôй дорозѣ“. Нинѣ чоловѣкъ богатый, а завтра жебракомъ. Наше, сѣльске житє певнѣйше. Маленько, але за то довго! Збытку у насъ не найдешь, але все таки наємо ся до сыта!

— До сыта наєсте ся? — посмѣвала ся старша сестра. Але разомъ зъ телятком! Безъ блеску, безъ величавости. Треба, щобы твôй чоловѣкъ бôльше старавъ ся, жиєте на гною и на нѣмъ згинете! А вашимъ дѣтемъ не буде лѣпше!

— Ну, та що зъ того? — говорила молодша сестра зъ гнѣвомъ. — Жиємо за то безпечно, на своѣй власнôй земли, не кланяємось нѣкому и не боимо ся нѣкого. А вы въ мѣстѣ жиєте середъ вѣчнои покусы. Нинѣ иде то ще добре, але завтра вже зайде твому чоловѣкови дорогу якесь ледащо и въ мигъ ока зведе его: вôнъ вôдтакъ грає, пє, гонить за жѣнками. А такъ опôсля все пропадає! Хибажь то не такъ?

Пахомій, чоловѣкъ молодшои сестры, лежавъ на печи и чувъ, що жѣнки тамъ зъ собою балакали. — Моя жѣнка каже святу правду, — подумавъ вôнъ собѣ. Нашого брата, що зъ малку оре и управляє неньку землю, не нападає нѣяка така примха. Шкода лишь, що маю такъ мало землѣ. Колибъ такъ було у мене землѣ подостаткомъ, нѣкого бы я не боявъ ся, анѣ навѣть чорта!

А чортъ сидѣвъ на печи такъ, що его нѣхто не видѣвъ, и все чувъ. Ажь урадувавъ ся, що селянка розбудила въ своѣмъ чоловѣцѣ таку хвальбу: „колибъ я такъ мавъ богато землѣ, то й самого чорта бы не боявъ ся!

— Ану, берѣмъ ся до дѣла; Дамъ тобѣ богато землѣ! Ажь тымъ тебе зловлю!

II.

Пахомовою сусѣдкою була мала дѣдичка. Мала сто двацять десятинъ. Она жила зъ селянами въ якъ найлѣпшôй згодѣ, нѣкому не вдѣяла нѣколи нѣчого злого. Але недавно тому приймила она за управителя вояка, що покинувъ службу въ войску, а той страшно допѣкавъ селянамъ карами. Хочь Пахомій стерѣгъ ся дуже, а все таки надармо: то забѣжить кôнь въ сусѣдчинъ овесъ, то зайде корова на обôйстє або телятко выбѣжить на луку! А за все заразъ кара!

А Пахомъ платить, клене, бє свою челядь; — богато грѣху допустивъ ся за то лѣто черезъ того управителя. Бувъ щасливый, що мôгъ удержати худобинку на дворѣ, а ту анѣ хвильки не мôгъ прожити въ спокою, такъ не було де подѣтись.

Въ зимѣ пôйшла по селѣ чутка, що сусѣдка хоче позбути ся свого маєтку и що управитель хоче той маєтокъ купити. Коли селяне о тôмъ довѣдались, то ажь духъ въ нихъ заперло.

Коли управитель — думали они собѣ — купить той маєтокъ, то карамъ не буде кôнця. Наставали отже на дѣдичку, щобы не вôдпродувала свого маєтку управителеви, бо вôнъ чужій. Позаякъ они обѣцяли дати єй бôльше, то она згодилась на то. Такъ отже майно сусѣдки мало стати ся громадскимъ. Селяне зôйшли ся въ друге, але не могли погодити ся. Ажь згодили ся вôдтакъ, щобы кождый купивъ часть пôсля свого майна. Сусѣдка и на то пристала.

Коли Пахомъ довѣдавъ ся, що его сусѣдъ

Пернерсторфера и доказувавъ, що розвязане товариства друкарôвъ и лѣйниковъ черенокъ и вôдкинене ихъ рекурсу наступило длятого, що товариство то переступило статутомъ означеный кругъ дѣланя, уживаючи фондôвъ товариства на запомоги для страйкуючихъ. Заказъ вôдбутя зборôвъ друкарôвъ мотивувавъ президентъ мінiстрôвъ тымъ, що правительство не хотѣло пристати на заряджене властей, щобы на зборы допускало ся выключно лишь самыхъ друкарôвъ. Що знову дотычить того, бубьто бы державна друкарня пôдчасъ страйку выконувала роботы для приватныхъ фірмъ, то єсть то чиста неправда.

Въ дискусіи надъ будôвлями водными промавлявъ пос. Рутовскій за потребою реґуляціи галицкихъ рѣкъ и припоручавъ будову каналу межи Днѣстромъ а Вислою.

Пос. Лянґъ домагавъ ся реґуляціи Лабы, Молдавы а особливо Лужницѣ.— Баверъ промавлявъ за реґуляцією Хебы. — Гайльсберґъ выказувавъ прикре положенє стражникôвъ вôдъ дорôгъ и предкладавъ, щобы для нихъ справляти вельоціпеды. — Пацакъ подавъ до вѣдомости Палаты, що ческій намѣстникъ мавъ супротивъ однои депутаціи высказати ся засаднично противъ всякои помочи державнои на случай нужды. Бесѣдникъ доказувавъ, що постановлені розслѣды що до нужды въ Чехахъ не роблять ся, и домагавъ ся, щобы правительство обовязати реґуляміномъ до того, абы оно що року здавало справу зъ того, що зробило въ справѣ ухваленыхъ резолюцій и переданыхъ єму петицій.

По сѣмъ принято дотычный титулъ и тымъ залагоджено етатъ мінiстерства дѣлъ внутрѣшныхъ. Внесенє комісіи санітарнои (на нагляче внесенє пос. Рольсберґа), завзываюче правительство, абы оно заразъ по розслѣдахъ на Шлеску дало селянамъ вôдповѣдну помôчь при нищеню мышей въ поли, принято зъ додаткомъ пос. Барвѣньского, щобы сю резолюцію розтягнути и на Галичину та другі краѣ, що терплять вôдъ тои самои язвы.

Пос. Фореґґеръ мотивувавъ своє внесенє о выданю новыхъ законôвъ прасовыхъ и доказувавъ потребу зреформованя прасы въ дорозѣ законодавчôй. Реформа прасы — казавъ вôнъ — єсть постулятомъ кождои реформы економічнои. Дальше обговорювавъ вôнъ поодинокі точки и клавъ особливу вагу на свободу кольпортажѣ, на знесенє стемпля вôдъ ґазетъ и на реформу обєктивного поступованя, а то въ тôмъ дусѣ, щобы конфіската ажь тогди наступала, коли трибуналъ судовый въ дотычнôй статьи добачить щось каридостойного. — Пос. Гоффманъ пôдпиравъ се внесенє, а єму ходило головно и то, щобы выробити свобôдну и независиму прасу на провинціи. Політичну часть ґазетъ — казавъ вôнъ — наглядає ся строго, але въ новинкахъ та въ справозданяхъ зъ судовои салѣ можна нападати на приватні особы; въ части господарскôй можна ширити продайнôсть и пôдкупство а въ инсератахъ туманити людей. На сѣмъ перервано дебату.

Пос. Шурґъ и товаришѣ интерпелювали президента мінiстрôвъ яко мінiстра справъ внутрѣшныхъ въ справѣ выкрытыхъ въ вѣденьскôмъ клюбѣ джокеѣвъ обманьствъ пôдчасъ перегонôвъ у Вѣдни (джокеѣ змавляли ся зъ людьми, що грали о закладъ пôдчасъ перегонôвъ и казали имъ ставити вкладки на незнані конѣ, а знані здержували въ бѣгу, а вôдтакъ дѣлились выграными грôшми) и запытували, що думаѣ правительство зробити, щобы не допустити на будуче до тыхъ и тымъ подôбныхъ обманьствъ.

Перегладъ політичный.

Зъ причины, що мѣска Рада въ Мысленичахъ занедбувала свои обовязки, а теперѣшный неладъ и деморалізація загрожують розвоєви и добробытови громады, рѣшивъ Є. Ексц. п. Намѣстникъ въ порозумѣню зъ краєвымъ Выдѣломъ розвязати мѣску репрезентацію въ Мысленичахъ и для тымчасового полагоджуваня справъ ажь до впроводженя новои репрезентаціи буде установленый окремый зарядъ. Поки що, п. Намѣстникъ поручивъ повненє обовязкôвъ начальника громады повѣтовому комісареви п. Генрикови Ситкевичови.

Fremdenblatt довѣдуєсь зъ добре поинформованои стороны, що остаточне порѣшенє въ справѣ децентралізаціи зелѣзниць ще не наступило. Рада Мінiстрôвъ мала лишь заявити ся, на які жаданя Поляковъ можна згодити ся зô становища адміністраціи и техніки руху. Взглядôвъ войсковыхъ рада Мінiстрôвъ не тыкала, лишь застерегла ихъ опініи ґенерального штабу. Знесенє отже дирекціи руху въ Краковѣ ще рѣчь нерѣшена, бо войскові поваги заявляють, що вôддѣлене лініи моравскихъ и утворенє дирекціи руху въ Моравіи насуваѣ великі сумнѣвы, а сі сумнѣвы обуджувало бы такожь принятє теріторіяльного системы для зелѣзниць державныхъ.

Въ берлиньскихъ кругахъ парляментарныхъ ходить поголоска, що въ нѣмецкôмъ парляментѣ буде внесена интерпеляція о заграничнôй політицѣ. Saale Ztg. подає, що интерпеляція тота буде вôдносити ся передовсѣмъ до угоды тридержавного союза и опре ся на тôмъ, що продовжено угоду за поспѣшно, та що за пороблені приреченя зô стороны нѣмецкои не одержано вôдповѣднои компензаты. Въ интерпеляціи має бути порушена справа подорожи цѣсаревои Фридриховои до Парижа и бесѣда ґен. Капрівіого въ Оснабрікъ. Ґазеты догадують ся, що интерпеляція ся буде дѣломъ приятелѣвъ кн. Бісмарка, щобы бувшого канцлера достойно впровадити до парляменту и дати єму нагоду проголосити велику бесѣду, осуджуючу напрямъ теперѣшнои політики.

По парадѣ першого полку польнои артилеріи ґвардейскои въ касарни Моабіту, въ котрôмъ румуньскій король служивъ давнѣйше яко офіциръ, дали офіцеры полку обѣдъ, на котрôмъ були оба Монархи. Пôдчасъ того обѣду пôднѣсъ цѣсарь Вільгельмъ тоастъ за здоровлє румуньского короля, яко давнѣйшого свого товариша, котрый наново вступивъ до арміи (Цѣсарь именувавъ короля румуньского офіциромъ полку ґвардіи.) Король, дякуючи, заявивъ свою радôсть, що засады пруской арміи мôгъ вщѣпити въ молоду армію румуньску и пôднѣсъ тоастъ за здоровлє цѣсаря Нѣмеччины.

Потверджуѣ ся вѣсть, що румуньскій король въ поворотѣ своѣмъ до Румуніи не вступить до Вѣдня.

Пôсля информацій анґлійского мінiстерства рôльництва, вѣдомости о намѣренôмъ Россією заказѣ вывозу пшеницѣ, опираютъ ся на певныхъ пôдставахъ. Слибы сей заказъ вийшовъ, то зъ Россіи вывезли бы лишь ті транспорты, котрі вже переступили мытові коморы.

До Köln Ztg. доносять зъ Петербурга, що въ варшавскôмъ окрузѣ военнôмъ выдано приказъ, щобы зъ днемъ 1 сѣчня 1892 року всѣ польні батеріи були заосмотрені въ вôсѣмъ запряженыхъ пушокъ и щобы кожда пушка мала скриню зъ трома чвертями тои амуніціи, яка вымагаѣ ся пôдчасъ войны. Та сама ґазета доносить такожь, що вже розпочало ся розмѣщенє 38 дівізіи пѣхоты зъ Кутаису на австрійску и нѣмецку границю.

Новинки.

— **Именованя**. Ц. к. краєва Рада шкôльна именувала Петра Нѣмецтовского сталымъ учителемъ при школѣ етатовôй въ Кривенькôмъ, Валеріяна Янишев-

купивъ двацять десятинъ, при чôмъ ще и половину цѣны купна єму зачекали, пробудила ся въ нѣмъ зависть. — Все розпродасть — подумавъ собѣ, — а менѣ не лишить ся нѣчого. — И ставъ радити ся зъ своєю жѣнкою.

— Всѣ селяне до одного купують, — казавъ вôнъ, — треба и намъ дивити ся, абы такожь дôстати якихъ десять десятинъ.

И придумавъ, якъ бы то и они могли зробити.

Сто рублѣвъ мали они ускладаныхъ, продали одного коня, продали половину пасѣки, дали сына на постôйну роботу — и якотако призбирали половину цѣны купна.

Пахомъ выглядавъ собѣ вôдтакъ пятнацять десятинъ зъ лѣскомъ, та ставъ торгувати ся зъ сусѣдкою, выторгувавъ пятнацять десятинъ, давъ руку на то и завдатокъ. А вôдтакъ поѣхали до мѣста и пôдписали контрактъ: вôнъ положивъ заразъ половину грошей на стôлъ, а другу половину обовязавъ ся сплатити до двохъ лѣтъ: — Пахомъ мавъ отже досыть землѣ.

Позичивъ собѣ грошей вôдъ шурина, накупивъ насѣня и обсѣявъ куплене поле. И пощастилось єму знаменито.

Вже по роцѣ мôгъ вôнъ сплатити довгъ и дѣдичцѣ и шуринови. Пахомъ ставъ теперь самъ дѣдичемъ. Оравъ власне поле, косивъ сѣно на властнôмъ ґрунтѣ, на власну луку выганявъ свою худобинку. И не мôгъ вже ажь досыть натѣшити ся: инакше здавалась єму теперь трава рости, инакше цвили квѣточки; давнѣйше тота земля здавалась єму инакшою; теперь же здаєсь єму то бути особлившій кусень божои землѣ.

III.

Пахомови теперь ажь жити хоче ся. Все було бы добре, кобы лишь селяне не робили шкоды на єго поли, кобы не пасли на єго сѣнокосахъ. Вôнъ говоривъ имъ по приятельски, але все надармо: они гонили и дальше свои коровы на єго стерню, а въ ночи чужі конѣ спасали єму пшеницю. Пахомъ загнавъ ихъ, але не мстивъ ся за то на селянахъ. Але прецѣ то єго таки гнѣвало и вôнъ подавъ жалобу до суду. Вôнъ знавъ дуже добре, що селяне роблять то зъ нужды а не изъ злобы, але все таки — казавъ, — мушу ихъ навчити, бо инакше все менѣ спасуть. Добре буде, коли дôстануть науку.

И такъ при помочи суду не одну давъ имъ за то науку, не на одного селянина наложено кару. Зъ того пôйшло таке, що селяне стали глядѣти на Пахома кривымъ окомъ, и скоро лишь могли то робили єму пакôсть.

Разъ закравъ ся оденъ селянинъ почею до лѣса, и вырвавъ десять молодыхъ липъ. Пахомъ ѣде лѣсомъ, ажь дивить ся, — щось лежить на земли. Коли прийшовъ близше, увидѣвъ, що то обрубані пеньки зъ корѣнемъ, вырвані зъ землѣ. Розлютивъ ся. Якійсь збиточникъ не лишивъ єму анѣ однои липки въ земли! Кобы я знавъ, хто то зробивъ, давъ бы я єму! Думавъ и думавъ, хто бы то мôгъ бути. Дѣйстно, то нѣхто того не зробивъ, лишь Семко. Абы пересвѣдчити ся, зайшовъ на єго обôйстє, але не мôгъ доглянути нѣчого пôдозрѣного. Тожь то було гнѣву, тожь то було крику! Зъ тои поры бувъ Пахомъ пересвѣдченый, що то нѣхто иншій не бувъ, хиба лишь вôнъ.

Подавъ жалобу. Судъ не зглянувъ ся и признавъ селянина невиннымъ, бо не було нѣякого доказу, а то Пахома ще бôльше розсердило; вôнъ то взявъ собѣ за оскорбу, та ще ставъ и старостѣ и судцеви докорювати: Вы самі — выкрикувавъ вôнъ — даєте злодѣямъ проводъ, бо колибъ вы жили такъ, якъ каже право и честь, то не пустилибы-сьте злодѣя. Теперь живъ Пахомъ зô всѣми сусѣдами въ незгодѣ. Єго земля такъ теперь збôльшилась, а все таки було єму на нѣй чимъ разъ тѣснѣйше.

Пôдъ ту пору розôйшлась була вѣсть, що богато людей выбираєсь до землѣ, котру Россія ново набула. Пахомъ погадавъ собѣ:

— Чого бы я покидавъ власну землю? Але коли другі пôйдуть зъ вôдси, то стане тутъ свобôднѣйше; я бы скупивъ ихъ землю, та сполучивъ зъ своєю. Намъ тутъ вже трохи за тѣсно.

Коли вôнъ одного разу вертавъ до дому, просивъ ся якійсь чужій селянинъ, котрый саме туды выбиравъ ся, до него наночь. Па-

ского сталымъ учителемъ при школѣ етатовôй въ Диковѣ, Іосифа Грубого при школѣ етатовôй въ Полянцѣ великôй.

— **Гр. к. комітетови церковному въ Витковцяхъ** повѣту камѣнецкого жертвувавъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на ревставрацію церкви.

— **Репрезентантами** учительского стану въ ц. к. окружныхъ Радахъ шкôльныхъ признала ц. к. краєва Рада шкôльна, въ Жовквѣ: учителя Ивана Малиновского, управителя школы въ Мостахъ зъ выбору учителями, а вôдъ себе вызначила Филипа Сяркевича, управителя школы въ Жовквѣ; въ Бôбрцѣ: Михайла Мекелиту, учителя зъ Звенигорода, зъ выбору учителями; въ Калуши: Мечислава Поповича, учителя калуского зъ выбору, а Ивана Громадку, управителя школы въ Калуши вôдъ себе.

— **Громадѣ мѣста Стрыя** признала ц. к. краєва Рада шкôльна згôдно зъ опінією краєвого Выдѣлу 652 зр. запомоги на платнѣ тамошнымъ учителямъ народныхъ шкôлъ.

— **Конкурсы**. Совѣтъ „Народного дому" у Львовѣ розписує конкурсъ на двѣ стіпендіи зъ фундаціи бл. п. Луки Пипана, кожда по 120 зр. рôчно, призначенѝ для ученикôвъ ґімназіяльныхъ, въ першôмъ рядѣ для своякôвъ покôйного фундатора, вôдтакъ для селяньскихъ сынôвъ зъ села Стѣбна перемыскои епархіи або для сынôвъ рускихъ священикôвъ и рускихъ селянъ взагалѣ. Надѣленѝ можуть користати зъ нихъ до укôнченя студій университетскихъ. Просьбы треба вносити на руки своихъ дирекцій ґімназіяльныхъ до управляючого совѣта „Народного дому" до 30 н. ст. грудня 1891.

— **Кн. Константинъ Чарторыйскій,** віцепрезидентъ Палаты панôв, занемôгъ тяжко въ наслѣдокъ инфлюенцы.

— **Нова тарифа телеґрафічна** буде заведена вôдъ 1 сѣчня 1892 року въ Австро-Угорщинѣ и Нѣмеччинѣ. Дотеперѣшна такса 24 кр., котру треба було постоянно доплачувати до телеґрамôвъ безъ рôжницѣ, кôлько слôвъ въ телеґрамѣ — буде знесена, а за те буде пôдвысшена такса вôдъ слова зъ 2 на 3 кр. Найнизша цѣна тетеґрамы буде выносити 30 кр.

— **Окрадене почты.** Вчерашнои ночи хотѣвъ якійсь злочинець розбити въ IV філіи почтового уряду при ул. Собѣского вертгаймôвску касу, однакъ штука не удала ся. Закравъ лишь зъ пôдручныхъ касъ 54 зр. готовыми грошми и зъ тымъ утѣкъ крôзь вôкно. Якимъ способомъ дôставъ ся до середины, тяжко впати; правдоподôбно давъ ся неспостережно замкнути вечеромъ въ комнатахъ, а вôдтакъ забравъ ся до господарки. Власти вже суть на помѣтѣ за злодѣємъ.

— **Велике злочиньство.** Въ ночи 22 с. м. закравъ ся черезъ пôдъ до хаты своихъ родичѣвъ 25-лѣтный Іосифъ Ревуцкій въ Слобôдцѣ долѣшнôй, бучацкого повѣта, и хотѣвъ родичѣвъ, старого батька и матѣръ, поубивати принесенымъ въ тôй цѣли зъ собою топоромъ. Найперше ударивъ топоромъ въ голову матѣръ, а потôмъ батька. Але що родичѣ були накрытѝ грубымъ покрываломъ, то рана матери не дуже страшна, за те батькови грозить смерть. Жандармъ въ Монастирискъ арештувавъ злочинника и коли вѣвъ его черезъ мôстъ на рѣцѣ Коропци въ Монастирискахъ, Ревуцкій кинувъ ся скованый зъ моста въ глубину рѣки, однакъ жандармъ кинувъ ся якъ стôй за злочинникомъ и зъ нараженємъ власного житя выратувавъ его и вôддавъ живого судови.

— **Найденый трупъ.** Въ Сянѣ найшли оногди на мѣлинѣ коло громады Вовча трупа женщины въ синьцями на скрани. Ходить поголоска, що се тѣло якоись легкои дѣвчины Анны Буць, званои „Красна Ганя", котра заходила собѣ зъ воякамы. Чи „Ганя" сама на себе руки наложила, чи може хто умысно єи убивъ — выкаже доперва слѣдство.

— **Нещасливый выпадокъ.** Въ Стрыю въ домѣ п. Ш. вывернула служниця черезъ неувагу запалену лямпку зъ спірітусомъ. Спірітусъ нагло занявъ ся и обгорнувъ поломѣнємъ убранє дѣвчины. Нѣмъ змогли огонь на нѣй погасити, дѣвчина попекла ся такъ тяжко, що мусѣли єи ажь вôдвезти до шпиталю.

— **Пôмста жѣнки.** Варвара Гелто выйшла въ осени передъ рокомъ за вдôвця, теперѣшного свого чоловѣка Якима Гелто въ Вишенцѣ и мешкала въ нимъ въ однôй половинѣ хаты, котра єму припала по першôй жѣнцѣ. Въ другôй половинѣ хаты сидѣла знову властителька хаты, Феська Стельмахъ, рôдна сестра першои Якимовои жѣнки Якимъ навязавъ зъ Феською любовнѝ зносины, а Варварѣ бувъ гôркій свѣтъ черезъ те зъ Якимомъ, а вкôнци она и выпровадила ся вôдъ него. За кôлька днѣвъ займила ся Якимова хата тай згорѣла, а Феськинъ чоловѣкъ и сынъ видѣли якусь жѣнку, що пôдкладала огонь, та й заразъ верли гадку на Варвару. Варварку увязнили и вôддали до суду, а вчера пôдчасъ розправы въ тутешнôмъ судѣ признала ся до пôдпаленя, кажучи, що до того пôпхнула єи местъ за лихе житє зъ своимъ чоловѣкомъ. Трибуналъ засудивъ єи на 3 роки тяжкои вязницѣ зъ постомъ що мѣсяця.

— **Землетрясенє.** Зъ Сераєва доносять, що дня 25 с. м. вечеромъ було въ Зворнику землетрясенє, треваюче 10 хвилинъ и йшло, якъ здає ся, въ напрямѣ зъ пôвночи на полудне.

— **Двολѣтный курець.** Въ ославленôй Америцѣ, де все неможливе стає ся можливымъ, жиє въ мѣстѣ Чікаґо дволѣтный дѣтвакъ, котрый такъ привикъ до люльки, що якъ не дати єму закурити, то кричить на всю вселенну. Вина той поганои навички дитины паде на вôтця, котрый призвичаивъ дитину до того, Власти казали лѣкарямъ розглянути орґанізмъ дитины, а сѝ заявили, що якъ родичѣ не повздержать дитины вôдъ куреня люльки, то дитина мусить небавкомъ черезъ затроєнє молодого тѣла умерти. Родичѣвъ же потягнули за ту штуку до судовои вôдвѣчальности.

хомъ приймивъ его, давъ попоѣсти и выпити та ставъ розпытувати, зъ вôдки его Богъ провадить, та говоривъ зъ нимъ то о сѣмъ, то о тôмъ.

Селянинъ ставъ єму розказувати, що вертає зъ-надъ долѣшнои Волги, де бувъ на роботѣ; богато тамъ лишило ся, ихъ приписали до громады и роздѣлили мѣжь нихъ по десять десятинъ землѣ: а яка то земля, ажь радôсть бере дивитись, коли зародитъ! Оденъ селянинъ прийшовъ туды бѣдный и нагій, лишь зъ голыми руками, а теперь засѣявъ пшеницѣ на пятьдесять десятинъ. Лишь торôкъ продавъ пшеницѣ за богато тысячѣвъ рублѣвъ.

Пахомъ слухавъ урадуваный. Погадавъ собѣ:

— Чого буду тутъ клопотати ся та грязти, де такъ тѣсно, коли чоловѣкъ може добре жити? Продамъ землю и хату а за тѝ грошѣ закуплю собѣ поля на долѣшнôй Волзѣ и заведу собѣ красне господарство. Тутъ въ нашôй малôй громадѣ лишь самъ гнѣвъ и сама обмова. Зберу ся и пôйду въ дорогу, щобы о всѣмъ на мѣсци переконати ся.

(Дальше буде)

Всячина.

— **Курцѣ и табачники въ Австріи.** Дивна рѣчь, що таке множество людей могло навыкнути до того, щобы робити зъ рота коминъ и набивати нôсъ табакою якъ той моздѣръ порохомъ и трачинємъ. А однакожь кôлько то мусить бути людей на свѣтѣ, що курять и заживають табаку, коли лишь въ нашôй державѣ єсть множество, якъ то можна пôзнати зъ того, въ якôй масѣ зуживає ся у насъ тютюнъ и табака. Ото въ 1880 р. выкурено въ Австріи 66 а въ 1889 р. вже ажь 903 міліонôвъ самыхъ папіросôвъ. Якъ видко, куренє папіросôвъ пôйшло за 10 лѣтъ дуже въ гору а въ слѣдъ за тымъ, зменшила ся консумція тютюну и табаки, бо въ 1880 р. продано 244 тысячѣвъ метр. сотнарôвъ а въ 1889 р. вже лишь 223 тысячѣвъ метр. сотнарôвъ тютюну; табаки продано въ 1880 р. 21 тысячѣвъ сотнарôвъ а въ 1889 вже лишь 28 тысячѣвъ сотнарôвъ. Колибъ розложити весь зужитокъ тютюну и табаки на всѣхъ людей однаково, безъ выимки, чи они курять або нѣ, чи заживають табаку чи нѣ, то припало бы тогди на одного чоловѣка въ Австріи: 46 циґаръ, 38 папѣросôвъ, 1 кільо тютюню, 80 ґрамôвъ табаки и шеста часть одного гаванна-циґара. Але що не всѣ люде курять, лишь може пята часть австрійскихъ жителѣвъ, то на кождого зъ нихъ припадає въ пятеро больше. Найбôльше курять у Вѣдни, бо тамъ припадає на одного чоловѣка 114 циґаръ и 100 папѣросôвъ, найменше циґаръ курять въ Галичинѣ и на Буковинѣ, бо въ першôй припадає на одного чоловѣка 8, а въ другôй 2 циґара. Найбôльше табаки вынюхують на Побережу, бо тамъ припадає на голову, радше на оденъ нôсъ, 320 ґрамôвъ, и въ Тироли, де знову припадає 270 ґрамôвъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Торгъ збôжемъ.

30 Жовтня	Львôвъ	Терно-пôль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшениця	10·—10 80	10·—10 75	9 75 11·—	10·—11·—
Жито	9·——9 50	8 90—9 40	9·——9 50	9 25—9·50
Ячмѣнь	6 ——8 —	5·90—7 —	5·80—7·—	6·——8·—
Овесъ	7·——7 50	5·50—7·—	6 40—7·—	7·00—7·75
Горохъ	6·— 10·—	6·— 11·—	6·— 11·—	6·— 10·—
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	13.—14 15	13·—13 —	13·—13·25	13·—13 25
Хмель	55 —60 —	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	40 —46 —	40·—45·—	40 —45·—	40·—45·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	17·—17 70	—·——·—	—·——·—	—·——·—

Оповѣщенє.

Отворенє и першѝ загальнѝ зборы філіи товариства „Просвѣта" въ Рогатинѣ вôдбудуть ся въ середу 11 падолиста (30 жовтня) с. р. въ Рогатинѣ зъ такою програмою: 1) Торжественне богослуженє о год. 9½ рано. — 2) О годинѣ 11½ зборы членôвъ въ сали Рады повѣтовои щобы: *а)* выбрати выдѣлъ; *б)* приняти новыхъ членôвъ; *в)* выслухати внесень членôвъ и — *г)* выголосити вôдчитъ.

Маємо повну надѣю, що свѣтла и патріотична Публика, свѣдома своеи задачѣ, громадно поспѣшить тамъ, де єи справа народна кличе, и просимо уважати се оголошенє яко запросины.

Именемъ комітету:

о. *Іосифъ Макогоньскій*, парохъ Липицѣ и деканъ рогатиньскій.

о. *Іоанъ Маркевичь*, парохъ Юнашкова.

о. *Стефанъ Городецкій*, парохъ Вербиловець.

о. *Іосифъ Яворскій*, парохъ Путятинець.

Телеграмы.

Прага 30 жовтня. Посолъ до Рады державнои зъ прагскои Палаты торговольнои. Пемецъ, зложивъ свôй мандатъ до Рады державнои, але задержавъ мандатъ до Сойму.

Копенгаґа 30 жовтня. Выѣздъ царскои пары до Ґданьска вôдложено задля бурѣ на мори. Грецка пара королевска вôдъѣзджає линѣ по полудни о 3 год. кораблемъ Данеброґъ.

Почдамъ 30 жовтня. Румуньскій король вôдъѣхавъ вчера о 3 год. по полудни до Будапешту. Прощанє на дворци зъ цѣсаремъ було дуже сердечне. Въ Вроцлавѣ зъѣдесь король зъ ромуньскимъ наслѣдникомъ престола. Король надавъ ґен. Капрівіому велику ленту румуньского ордера звѣзды.

Константинополь 30 жовтня. Вел. везиръ заявивъ, що правительство турецке лишь длятого заказало чужимъ жидамъ приѣзджати до Константинополя, що тамъ ихъ вже и такъ дуже богато призбирало ся, а що то суть лишь самѝ бѣднѝ люде, то станъ ихъ грозить и безъ того не конче добрымъ вôдносинамъ санітарнымъ въ Константинополи. Заказъ сей не стоить въ нѣякôй звязи зô справою религіи або національности.

Будапештъ 30 жовтя. Пôсля диспозиціи, яка теперь стала звѣстна, поѣде король румуньскій просто до Букарешту не задержуючись въ Будапештѣ.

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.